

Stanowisko Konwentu Powiatów Województwa Podlaskiego
z dnia 23 lutego 2026 roku
w sprawie potrzeby wprowadzenia zmian legislacyjnych w zakresie
uregulowania statutu prawnego dróg powiatowych

Pragniemy zwrócić uwagę i prosić o rozważenie możliwości wprowadzenia zmian legislacyjnych do ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz.U. z 2025 r., poz. 889 późn. zm.), polegających na dodaniu zapisów, które odrębnie **uregulowały status prawny dróg powiatowych, niespełniających kryteriów określonych w art. 6a tej ustawy.** Zgodnie z treścią ustawy do dróg powiatowych zalicza się drogi inne niż krajowe i wojewódzkie, stanowiące połączenia miast będących siedzibami powiatów z siedzibami gmin i siedzib gmin między sobą i mocą zmienionej ustawy dopuściły uproszczony proces zmiany ich kategorii na drogi gminne.

Problem ten w sposób szczególny dotyczy powiatów położonych w województwie podlaskim, na terenie którego położonych jest ponad 7.500 km dróg zaliczonych formalnie do kategorii dróg powiatowych, mimo że większość z nich nie spełnia ww. warunków wskazanych w art. 6a ustawy o drogach publicznych. Znaczna część dróg powiatowych w praktyce pełni funkcję lokalnych ciągów komunikacyjnych, obsługujących wyłącznie ruch wewnątrzgminny i stanowiących uzupełniającą sieć dróg, służących miejscowym potrzebom, bez istotnego znaczenia dla połączeń o charakterze ponadgminnym. Takie drogi, zgodnie z art. 7 ustawy o drogach publicznych powinny być zaliczone do dróg gminnych.

Obowiązująca procedura pozbawienia drogi kategorii drogi powiatowej i zaliczenia jej do kategorii dróg gminnych wymaga przeprowadzenia długotrwałej procedury opisanej w art. 10, 6a, 7 i 7a ww. ustawy o drogach publicznych. Wymaga ona uzyskania opinii wójtów (burmistrzów) gmin, na obszarze których przebiega droga oraz zarządów sąsiednich powiatów, które muszą być zgłoszone w wyznaczonym terminie - nie krótszym niż 21 dni od dnia doręczenia. Następnie w drodze uchwały rady powiatu droga jest pozbawiana kategorii drogi powiatowej przy jednoczesnym podjęciu uchwały przez radę gminy o zaliczeniu tej drogi do kategorii dróg gminnych. Brak uchwały rady gminy przesuwaa możliwość zmiany kategorii drogi o kolejny rok.

W rezultacie zmiana kategorii drogi, która obiektywnie nie spełnia kryteriów drogi powiatowej, uzależniona jest w praktyce od uznaniowej decyzji gminy. Jednocześnie gminy bardzo rzadko wyrażają wolę przejęcia takich dróg, mimo że drogi te faktycznie mają charakter lokalny. Prowadzi to do utrzymywania stanu prawnego nieodpowiadającego rzeczywistej funkcji infrastruktury oraz do przenoszenia na powiat ciężaru finansowania dróg, których znaczenie ma głównie wymiar gminny.

Wielość dróg powiatowych wymagających przebudowy w celu doprowadzenia do podniesienia ich technicznego standardu przy jednoczesnej konieczności prowadzenia bieżących prac utrzymaniowych generujących znaczne koszty po stronie zarządcy na wszystkich odcinkach dróg – przerasta możliwości jednostki samorządowej. Zmiana statusu niektórych dróg powiatowych na gminne (dróg często położonych między polami, stanowiącymi dojazd do kilku domów bądź łączących miejscowości korzystające z innych dostępnych i lepiej utrzymanych połączeń drogowych), pozwoliłaby dysponować posiadanymi środkami finansowymi bardziej efektywnie, zgodnie z faktycznymi potrzebami mieszkańców.

W związku z powyższym zasadne jest rozważenie wprowadzenia do ustawy o drogach publicznych przepisu przewidującego, że drogi powiatowe niespełniające warunków określonych w art. 6a stają się drogami gminnymi w ustawowo określonym terminie, po przeprowadzeniu weryfikacji spełnienia przesłanek w procedurze opisanej w ustawie. Dla zapewnienia bezpieczeństwa prawnego niezbędne jest jednocześnie uregulowanie przepisów przejściowych, w szczególności w zakresie dokumentacji, ewidencji dróg oraz przejęcia praw i obowiązków zarządcy (w tym dotyczących zezwoleń, decyzji i uzgodnień pozostających w toku).

Mając na uwadze przedstawione argumenty oraz istotne znaczenie sprawy dla mieszkańców powiatów, prosimy o rozważenie podjęcia inicjatywy legislacyjnej w zaproponowanym zakresie.

Z poważaniem
Bogdan Zieliński
Przewodniczący Konwentu
Powiatów Województwa Podlaskiego